

Territori
UPC

EL LLENGUATGE INCLUSIU
I NO SEXISTA EN LA GESTIÓ,

LA DOCÈNCIA I LA RECERCA EN
CATALÀ, CASTELLÀ I ANGLÈS

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Campus d'Excel·lència Internacional

EL LLENGUATGE
INCLUSIU I NO SEXISTA
EN LA GESTIÓ, LA DOCÈNCIA I LA
RECERCA EN CATALÀ I CASTELLÀ

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Campus d'Excel·lència Internacional

Territori UPC

+ democràtica, igualitària, inclusiva

IV Pla d'igualtat

**Igualtat de gènere entre els diferents col·lectius.
Perspectiva de gènere en la docència, la recerca
i la gestió.**

[<https://igualtat.upc.edu/ca/pla>]

Guia i recull sobre perspectiva de gènere a la docència

**Recomanacions per la introducció de la perspectiva
de gènere en la docència UPC.**

[<https://igualtat.upc.edu/ca/recursos/docencia>]

**UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH**

Campus d'Excel·lència Internacional

Recursos UPC

Manual d'estil lingüístic de la UPC

El gènere

[\[https://www.upc.edu/slt/ca/recursos-redaccio/criteris-lingüístics\]](https://www.upc.edu/slt/ca/recursos-redaccio/criteris-lingüístics)

Interuniversity Style Guide

[\[https://www.upc.edu/slt/ca/writing-resources/university-management/interuniversity-style-guide\]](https://www.upc.edu/slt/ca/writing-resources/university-management/interuniversity-style-guide)

Igualtat de gènere a la UPC

Recursos per al llenguatge i la comunicació no sexista

- Guia de butxaca comunicació igualitària
- Guia per una comunicació igualitària a l'aula

[\[https://igualtat.upc.edu/ca/recursos/llenguatge\]](https://igualtat.upc.edu/ca/recursos/llenguatge)

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Campus d'Excel·lència Internacional

Xarxa Vives d'Universitats

Col·lecció Guies per a una docència universitària amb perspectiva de gènere de la Xarxa Vives d'Universitats

[\[https://www.vives.org/programes/igualtat-genero/guies-docencia-universitaria-perspectiva-genero/\]](https://www.vives.org/programes/igualtat-genero/guies-docencia-universitaria-perspectiva-genero/)

- Arquitectura
- Ciències de la Computació
- Enginyeria Electrònica de Telecomunicació
- Enginyeria Industrial
- Enginyeria Multimèdia
- Enginyeries Agràries
- Enginyeria Naval, Marina i Nàutica

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Campus d'Excel·lència Internacional

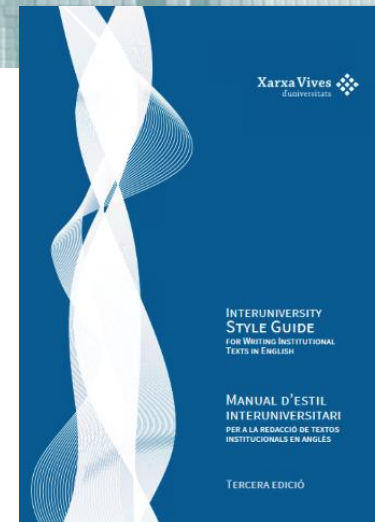
Xarxa Vives d'Universitats

Críteris multilingües per a la redacció de textos igualitaris

[\[https://www.vives.org/book/criteris-multilingues-per-a-redaccio-textos-igualitaris/\]](https://www.vives.org/book/criteris-multilingues-per-a-redaccio-textos-igualitaris/)

Interuniversity Style Guide

[\[https://www.vives.org/book/criteris-redaccio-textos-institucionals-angles/\]](https://www.vives.org/book/criteris-redaccio-textos-institucionals-angles/)

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Campus d'Excel·lència Internacional

Recursos externs per al castellà en la recerca

CSIC. Guía para un uso no sexista de la lengua

[https://www.imf.csic.es/wp-content/uploads/2023/05/guia_para_un_uso_no_sexista_de_la_lengua_adoptada_por_csic2.pdf]

Universitat Politècnica de Madrid. Manual de lenguaje no sexista

[<https://www.upm.es/UPM/PolíticasIgualdad/LenguajeNoSexista>]

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Campus d'Excel·lència Internacional

El gènere en la gestió, la docència i la recerca

- **Textos de gestió**

Correus electrònics

Convenis, contractes

Memòries

Informes

Actes de reunions

Normatives

Plans d'estudis i guies docents

Informació web

Presentacions institucionals

Orals: actes institucionals, obertura del curs, intervencions en jornades, Claustre, CG, comissions...

- **Textos docents i de recerca**

TFG, TFM

Apunts

Pràctiques

Exàmens

Audiovisuals [escrit i oral]

Orals: la classe, intervencions de recerca i institucionals (graduacions...)

Tesis doctorals

Articles en revistes

Intervencions en congressos, jornades...

Llibres, capítols

Projectes R+D+I

Referències a persones concretes

- Feu servir la forma femenina corresponent.

graduada en Enginyeria Civil
professora agregada
vicerectora
directora

- Quan fem referència a més d'una persona de gènere diferent: es recomana especificar tots dos gèneres.

Els directors del TFG són els professors Joan xxx i Núria xxx, del Departament d'Enginyeria Elèctrica.

Els directors del TFG són el professor Joan xxx i **la professora** Núria xxx, del Departament d'Enginyeria Elèctrica.

Referències a persones concretes

- I podem canviar la redacció.

La direcció del TFG és a càrrec del professor Joan xxx i **la professora** Núria xxx, del Departament d'Enginyeria Elèctrica.

El TFG és dirigit pel professor Joan xxx i **la professora** Núria xxx, del Departament d'Enginyeria Elèctrica.

Dirigeixen el TFG el professor Joan xxx i **la professora** Núria xxx, del Departament d'Enginyeria Elèctrica.

Joan xxx i Núria xxx, **professorat** del Departament d'Enginyeria Elèctrica, **dirigeixen el TFG**.

Joan xxx i Núria xxx, **docents** del Departament d'Enginyeria Elèctrica, **dirigeixen el TFG**.

Referències a **persones concretes**

- Els tractaments

El Sr./La Sra. _____, cap del Servei _____, ...
_____, **cap del Servei** _____, ...

D'una banda, el/la Sr./Sra. _____, en nom i representació de...
De l'altra, el/la Sr./Sra. _____, en nom i representació de...

D'una banda, _____, en nom i representació de...

De l'altra, _____, en nom i representació de...

Sense tractament (professora, Dr., Sra.) = **no binarisme**

Referències a persones indeterminades

- **Eviteu** fer servir el masculí com a forma genèrica.

el professor	la professora	els professors	les professores
el rector	la rectora	els rectors	les rectores
l'enginyer	l'enginyera	els enginyers	les enginyeres
el director	la directora	els directors	les directores

- El cas dels noms invariables: els **determinants** marquen el gènere

el cap	la cap	els caps	les caps
el docent	la docent	els docents	les docents
l'estudiant	l'estudiant	els estudiants	les estudiants

Excepcions: suplent, representant, membre, responsable, auxiliar...

Referències a **persones indeterminades**

- El cas dels noms invariables: els determinants marquen el gènere.

el docente

la docente

los docentes

las docentes

el estudiante

la estudiante

los estudiantes

las estudiantes

Excepcions: suplente, representante, miembro, responsable, auxiliar

Això no treu altres solucions:

les persones que supleixen

la persona que representa

les persones responsables

les persones membres

Referències a **persones indeterminades**

1. **Formes genèriques:** la primera opció

persona, personal, professorat, estudiantat, vicerectorat, docència...

2. **Canvis en la redacció:** sense que facin més complexa la frase

Un professor o professora és **el coordinador o coordinadora** de l'assignatura...

Un professor o professora **coordina** l'assignatura...

3. **Formes dobles:** la darrera opció perquè dificulta la lectura del text

el director o directora

els professors o professores

Referències a persones indeterminades

- **Formes genèriques: la paraula *persona***

l'interessat

la persona interessada

els sol·licitants

Les persones que sol·licitin...; Qui sol·liciti...

Las personas que soliciten...; Quienes soliciten...

els investigadors

les persones investigadores

- **Formes genèriques: col·lectius**

els professors

el professorat, el PDI

els treballadors

el personal, el PAS

els investigadors

el personal investigador

els estudiants

l'estudiantat [no *alumne*, *alumna*]

tots i totes (pronom)

tothom

Referències a persones indeterminades

- La paraula *persona* + : no n'abusem

Les **persones autores** d'aquest treball...

Les **persones que han elaborat** aquest treball...

Per elaborar aquest treball, les **persones autores** han dut a terme...

Per elaborar aquest treball, **les persones que en són autores** han dut a terme...

Les **persones treballadores** de l'Escola...

El **personal**

Les **persones funcionàries**...

El **personal funcionari**

Les **persones assistents** a l'acte...

Les **persones que van assistir**...

Referències a persones indeterminades

- Formes genèriques: noms d'unitats, funcions...

Envieu a la **secretària**...

Envieu a la **Secretaria** ...

Adreceu-vos al **delegat dels estudiants** de l'Escola...

Adreceu-vos a la **Delegació d'Estudiants** de l'Escola...

El **coordinador** del màster serà xxx...

La **coordinació** del màster serà a càrrec de xxx...

El suport als **docents** està establert a...

El suport a la **docència** està establert a...

El suport a la **tasca docent** està establert a...

Referències a persones indeterminades

- Formes genèriques: noms d'unitats, funcions..., limitacions

El **Rectorat** ha d'emetre la resolució sobre...

El **rector o rectora** ha d'emetre la resolució sobre...

La **Direcció** presideix la Junta d'Escola.

El **director o directora** presideix la Junta d'Escola.

L'estudiant ha d'adreçar a la **tutoria** del TFG els dubtes sobre...

L'estudiant ha d'adreçar al **tutor o tutora** del TFG els dubtes sobre...

Referències a persones indeterminades

- **Formes genèriques: estudis en lloc del títol**

Un **enginyer** pot dur a terme...

Una persona que s'hagi graduat en enginyeria pot dur a terme...

Per accedir al lloc de treball cal ser **enginyer civil o arquitecte**...

Per accedir al lloc de treball cal tenir **el títol de graduat o graduada en Enginyeria Civil o en Estudis d'Arquitectura**...

Per accedir al lloc de treball cal **haver-se graduat en Enginyeria Civil o Estudis d'Arquitectura**...

Referències a persones indeterminades

- **Canvis de redacció: forma no personal del verb, adjectius en lloc de substantius, supressió de determinants...**

Els professors i professores del Departament **han estat informats...**

S'ha informat el professorat del Departament...

L'estudiant pot ser **avaluat...**

Es pot avaluar l'estudiant...

Un tècnic o tècnica del Servei d'Infraestructures elaborarà un informe sobre...

Personal del Servei d'Infraestructures elaborarà un **informe tècnic** sobre...

Un **comitè d'avaluadors externs** s'entrevistarà amb...

Un **comitè extern d'avaluació** s'entrevistarà amb...

Referències a persones indeterminades

- **Canvis de redacció: forma no personal del verb, adjectius en lloc de substantius, supressió de determinants...**

S'obre la convocatòria adreçada **als estudiants** de doctorat.

S'obre la convocatòria adreçada **a estudiants** de doctorat.

Els estudiants o les estudiants que s'acullin a la convocatòria...

Qualsevol estudiant que s'aculli a la convocatòria...

Si **estàs interessat** a participar en el concurs de la Carpeta UPC...

Si **t'interessa** participar en el concurs de la Carpeta UPC...

Referències a persones indeterminades

- **Les formes dobles: comproveu que les altres opcions no són adequades**

La formació s'adreça al **professorat** que imparteix l'assignatura...
[poden ser diversos professors o professores que imparteixen l'assignatura]

La formació s'adreça al **professor o professora** que imparteix l'assignatura... [solament és una persona]

L'Escola de Doctorat ofereix suport **als directors i directores** que s'inicien en la tasca...

L'Escola de Doctorat ofereix suport **a les persones que exerceixen la direcció** que s'inicien en la tasca...

L'Escola de Doctorat ofereix suport **a la direcció que s'inicia** en la tasca...

Referències a persones indeterminades

- **Les formes dobles: senceres**

Ordre

La sessió d'orientació i acollida és a càrrec **del director o directora i el sotsdirector o sotsdirectora cap d'estudis** de la titulació.

Benvolgudes estudiants i benvolguts estudiants,
Benvolgudes directores/Benvolguts directors,
Les investigadores i investigadors del grup de recerca...

Els substantius compostos

el professor **associat** o professora **associada**

el professor o professora **visitant**

Referències a persones indeterminades

- **Les formes dobles: senceres**

Determinants

Ei doctorand o doctoranda desenvoluparà la seva formació...

La classe s'assigna a **un** professor o professora que...

Una investigadora o investigador acompanyarà la persona titulada...

Amb els noms invariables

Ei cap o **la** cap de la UTG...

Un estudiant o **una** estudiant acull **els** alumnes i **les** alumnes de batxillerat... / **L'estudiant**

Referències a persones indeterminades

- **Les formes dobles: senceres**

Preposicions

El sistema de consulta **per als** directors i directores de màster...

També amb les formes invariables

La unitat gestiona les relacions **dels** estudiants i **les** estudiants amb les empreses.

Referències a persones indeterminades

- **Les formes dobles: senceres**

Concordança dels adjectius i altres elements

El director o directora és **elegit** per la Junta de l'Escola de Doctorat.

Els tutors i tutores **respectius** duran a terme...

Els estudiants i les estudiants **avaluats**...

Atenció als verbs: en singular

L'autor o autora del TFM **ha de signar**...

Referències a persones indeterminades

- **Les formes dobles: abreujades (solament en impresos, quadres, taules...)**

Ordre

Professor/a de l'assignatura

Com es formen

Ei/La director/a

No és adequat

Ei(La) director(a)

Variacions: des de l'última vocal tònica

Ei/La degà/ana

Ei/La secretari/ària

En castellà solament s'hi afegeix una –a: **graduado/a**, **secretario/a**

Referències a persones indeterminades

- **Les formes dobles: abreujades (solament en impresos, quadres, taules...)**

Els substantius compostos

El/la professor/a **associat/ada**

El/la professor/a **visitant**

Articles

Ei/La doctorand/a

Ei/La cap de la UTG...

L'estudiant

Referències a persones indeterminades

- **Les formes dobles: abreujades (solament en impresos, quadres, taules...)**

Preposicions

Exemplar **per al/per a la** doctorand/a

Signatura **del/de la** professor/a

Les classes i intervencions orals

- Recordeu que hi ha la forma femenina per a la majoria de figures professionals i que s'ha de fer servir quan es parla d'una dona.
- Si fem servir les formes dobles, es recomana repetir els determinants, perquè és més natural en la llengua parlada.

Una enginyera o **un** enginyer hauria de...

L'arquitecte...; **Els** arquitectes i **les** arquitectes... [central]

El arquitecto o **la** arquitecta...

- Si us adreceu a una estudiant concreta i feu referència a la professió, podeu utilitzar la forma femenina.

Per bé que **una enginyera**...

Les classes i intervencions orals

- **Referències a persones no-binàries**

Guia de butxaca

Adrecem-nos a les persones amb el gènere que elles escullin: dona, home o persona no-binària.

El grup de treball el formen **l'Ariadna, en Miguel i Noah**.

(com que Noah es declara persona no-binària no li posem article personal masculí o femení).

El grup de treball que ha elaborat aquest projecte el formen **el professor [nom i cognom], la professora [nom i cognom] i [∅] [nom i cognom]**.

El grup de treball que ha elaborat aquest projecte el formen **[nom i cognom], [nom i cognom] i [nom i cognom]**.

EL LENGUATGE INCLUSIU I NO SEXISTA EN LA GESTIÓ, LA DOCÈNCIA I LA RECERCA EN ANGLÈS

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Campus d'Excel·lència Internacional

Gènere natural vs. gènere gramatical

- Natural: éssers vius de diferents sexes
- Gramatical: objectes inanimats i conceptes amb categoria masculina o femenina (la universitat, el claustre)
- L'anglès només fa servir el gènere natural.

El llenguatge inclusiu i no sexista en la gestió, la docència i la recerca en anglès

- Pronoms de tercera persona
- Categories professionals
- Títols i encapçalaments
- Ús de “Mr”, “Mrs” i “Ms”
- Mots problemàtics

Pronoms de tercera persona

- he/she → they
- him/her → them
- his/her(s) → their(s)

- Val més evitar “he or she” en la majoria de casos, hauria de ser l'últim recurs.

Pronoms de tercera persona

Tenim diverses tècniques per evitar-ho:

- Plural genèric
- Omissió del pronom
- Canvi del pronom per un article (a/the)
- Canvis de redacció
- Simplificació
- Veu passiva

Exemples:

- ☹️ When a student has no certificate, the University will ask him or her to take an exam.
- 😊 When students have no certificate, the University will ask them to take an exam.
- ☹️ A researcher has to be completely objective in his findings.
- 😊 Researchers have to be completely objective in their findings.

Exemples:

- ☹️ The average student is worried about his or her marks.
- 😊 Students are worried about their marks.
- 😊 The average student is worried about marks.

- ☹️ The applicant must demonstrate his ability to work independently.
- 😊 Applicants must demonstrate their ability to work independently.
- 😊 The applicant must demonstrate an ability to work independently.

Exemples:

- ☹️ Every candidate for the scholarship must submit his application by 1 June.
- 😐 Every candidate for the scholarship must submit his or her application by 1 June.
- 😊 Candidates for the scholarship must submit their applications by 1 June.
- 😊 Every candidate for the scholarship must submit an application by 1 June.
- ☹️ Each student handed in his coursework on time.
- 😊 All the coursework was handed in on time (by the students).

Exemples:

- ☹️ A good architect knows that he should strive for accuracy.
- 😊 Accuracy is an important goal for a good architect.
- ☹️ A good student knows that he should strive for excellence.
- 😊 A good student strives for excellence.
- ☹️ A good scientist relies, to some degree, on his common sense.
- 😊 A good scientist relies, to some degree, on common sense.

El llenguatge inclusiu i no sexista en la gestió, la docència i la recerca en anglès

- all ~s, each ~, every ~, everyone/body, anyone/body, someone/body, whoever, those who... → they, them, their
- 😊 **All candidates** are requested to include a cover letter and **their** CV in their applications.
- 😊 **Every candidate** has to include references for work experience **they** have had over the past two years.

Tots aquests pronoms indefinits van amb “they”, “them” o “their”. Tots van amb el verb en singular llevat de “those who” i “all ~s”.

- Documents menys formals → “you” o l’imperatiu (manuals, guies, instruccions...)
- 😊 The students should first turn on **their** computers.
- 😊 You should first turn on your computer.
- 😊 First, **turn on** your computer.
- 😞 The student should make sure **he** checks **his** references carefully.
- 😊 **You** should make sure you check **your** references carefully.

- Expressions impersonals (plantilles docs oficials, com certificats o convenis)
person, party... + they/them/their
- 😊 For whatever purposes it may serve and at the request of the **person** concerned, I issue this certificate.
- 😊 Each **party** must ratify the pact before it can take effect. **They** will then publish the text in their region's official gazette in the space of six months.

Categories professionals

- La majoria de categories no tenen gènere, però n'hi ha algunes que sí.
 - Especifiquem quan és una persona concreta.
 - Sense gènere quan és la posició i no la persona.
- 😊 **Chairwoman** Vázquez apologised for **her** absence.
- 😊 A new **chair/chairperson** must be elected before the Senate's inaugural session.

- Atenció a les ambigüitats!
- ☹️ The chairperson apologised for **their** absence.
(Chairperson or other committee members?)
- 😊 The **chairperson** apologised for not being able to attend.

El llenguatge inclusiu i no sexista en la gestió, la docència i la recerca en anglès

Paraula marcada	Paraula neutra
businessman	business executive, manager
caveman (cave man)	cave dweller
chairman	chair, chairperson
councilmen	council members
doorman	security guard
fireman	firefighter
freshman	first-year student
ombudsman	ombuds officer
policeman	police officer
steward, stewardess	flight attendant

El llenguatge inclusiu i no sexista en la gestió, la docència i la recerca en anglès

- Evitem especificar el gènere en paraules neutres.
- Mai: manager**ess**, **she**-mayor, **lady** doctor
- ☹️ **Male nurses** constitute 35% of this year's nursing graduates.
- 😊 **Men** constitute 35% of this year's nursing graduates.
- Quan volem remarcar “homes i dones”, expressió distributiva.
- 😊 The survey obtained similar results among both male and female students.

- Hem de donar un tractament paral·lel a homes i dones:
- ☹️ Harriet Harman has been the acting leader of Labour since the resignation of Miliband.
- 😊 Harriet Harman has been the acting leader of Labour since the resignation of Ed Miliband.
- ☹️ Terry Harris, a well-known female productivity consultant, will advise the committee headed by Mr Todd Sui.
- 😊 Terry Harris, a well-known productivity consultant, will advise the committee headed by Todd Sui.

El llenguatge inclusiu i no sexista en la gestió, la docència i la recerca en anglès

- Plurals funcionen igual que singulars (només els que són diferents en singular ho són també en plural).
- 😊 **Graduates** should arrive at least 30 minutes prior to the ceremony.
- 😊 **Chairwomen** Vázquez and Puig will offer a short press conference.
- 😊 Mr Ferrer and Ms Vázquez served as **chairpersons** at the meeting.

Títols i encapçalaments

- Títols (Prof., Dr) sense “Mr/Ms”
- 😊 **Chairwoman** Isabel Sales asked the **rector**, **Mr** Crespo, to speak.
- Dear student
- Dear faculty member
- Dear colleague
- Dear Sir or Madam
(destinatari sense relació amb la Universitat)

Ús de “Mr”, “Mrs” i “Ms”

☹️ “Mrs” = dona casada (mistress)

☹️ “Miss” = dona soltera

😊 Mr (home) vs Ms (dona)
(sense punt en anglès britànic)

Mots problemàtics

- Paraules amb “man” i d’altres

Paraula marcada	Paraula neutra
man in the street	people in general, people, the average person
man-made	artificial, synthetic
manholes	utility holes, sewer holes
mankind, man	humanity, people, human beings, humankind, humans, the human race
manned (unmanned)	staffed, crewed, piloted
manpower	workforce, labour force, employees, workers, staffing
master copy	top copy, top original

Exemples:

- The manpower needed to complete the task was estimated at 2 employees.
- The workforce needed to complete the task was estimated at 2 employees.
- That's one small step for a man, one giant leap for mankind.
- That's one small step for a man, one giant leap for humankind.

Fem-hi una última repassada:

- Everyone is a genius at least once a year; a real genius has his original ideas closer together.
- Everyone is a genius at least once a year; real geniuses have their original ideas closer together.
- Every student should store his belongings in the locker provided.
- Students, please store your belongings in the locker provided.

El llenguatge inclusiu i no sexista en la gestió, la docència i la recerca en anglès

- Every candidate has to include references for work experience he has had over the past two years.
- Every candidate has to include references for work experience they have had over the past two years.
- Freshmen should arrive at least 30 minutes prior to the ceremony.
- First-year students should arrive at least 30 minutes prior to the ceremony.
- The student should make sure she checks her references carefully.
- You should make sure you check your references carefully.

Font principal:

- Interuniversity Style Guide
(<https://www.upc.edu/slt/ca/writing-resources/university-management/interuniversity-style-guide/upc-style-guide#gender>)

El llenguatge inclusiu i no sexista en la gestió, la docència i la recerca en anglès

Fonts addicionals:

- Council of the European Union
https://www.consilium.europa.eu/media/35446/en_brochure-inclusive-communication-in-the-gsc.pdf
- European Parliament
https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/151780/GNL_Guidelines_EN.pdf
- University of Warwick
(https://warwick.ac.uk/services/equalops/getinvolved/initiatives/lgbtua/gender_neutral_language.pdf)
- Massachusetts Institute of Technology
(http://web.mit.edu/comdor/editguide/style-matters/gender_neutral.html)
- University of Lancaster
(https://www.lancaster.ac.uk/media/lancaster-university/content-assets/images/athena-swan/BrochureSexistLanguage_final.pdf)
- University of Leicester
(<https://www2.le.ac.uk/offices/ld/resources/study-guides-pdfs/writing-skills-pdfs/Inclusive%20writing.pdf>)

GRÀCIES.

ENS TROBAREU A www.upc.edu/slt

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Campus d'Excel·lència Internacional